

Бібліотека Кропивницького професійного ліцею сфери послуг і торгівлі

*Ти пам'ятай –
ніколи не забудь*

до 80-ї річниці визволення України від фашистських загарбників

День визволення України від нацистських загарбників відзначається 28 жовтня.
Цей день символізує остаточне вигнання військ нацистської Німеччини та її союзників з території сучасної України під час Другої світової війни.

Факти про Другу світову війну які варто знати

ЗЛОЧИННА ЗМОВА

Друга світова війна стала можливою завдяки змові двох тоталітарних режимів – нацистської Німеччини та комуністичного Радянського Союзу. 23 серпня 1939 року керівники зовнішньополітичних відомств цих держав, Йоахім Ріббентроп та В'ячеслав Молотов, підписали пакт про ненапад, яким поділили «сфери впливу» в Європі. Домовленість між двома режимами дала поштовх агресії щодо Польщі у вересні 1939 року, якою й почалася Друга світова війна.

ПЛАНЕТАРНИЙ МАСШТАБ

Друга світова тривала з 1 вересня 1939 до 2 вересня 1945 року. Війна охопила значну частину планети. Участь у ній взяла 61 держава з населенням близько 1,7 млрд. А військові дії велися на території 40 країн. Найбільш руйнівні битви відбулися в Європі. Однак військові кампанії охопили й північ Африки, Близький Схід, Тихоокеанський регіон, східну та південно-східну Азію. Деякі держави, яких війна не торкнулася безпосередньо, відправляли на фронт союзні контингенти, наприклад, Бразилія, Австралія, Індія, Канада.

Факти про Другу світову війну які варто знати

ОКУПАЦІЯ ТА ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ

Для України Друга світова розпочалася 1 вересня 1939. Спершу армія СРСР окупувала західні області України та розпочала репресії проти місцевого населення з проукраїнською позицією.

У 1941-му всю територію України окупували німецькі війська, які принесли наступну хвилю терору та воєнних злочинів. Мільйони українців насильно відправили на роботи в Німеччину. Під час так званих каральних акцій окупанти спалили сотні сіл. Трагічним прикладом є Корюківка. Україна втратила 5 млн цивільних.

Відступаючи, радянська влада використовувала тактику випаленої землі. А німецькі окупанти нечувано грабували Україну.

Вигнання нацистів не принесло справжнього визволення, а знову – хвилю злочинів та репресій.

ПІД ЧУЖИМИ ПРАПОРАМИ

Не маючи власної держави, українці боролися з нацизмом в арміях інших країн. В радянській Червоній армії воювали близько 7 млн вихідців з України, приблизно 23% від її загальної чисельності.

Українці також служили в арміях союзників: США, Британії, Польщі, Канади, Чехословаччини.

Щоправда, деякі українці воювали й на боці Німеччини.

Під час Другої світової війни, як і під час Першої світової, українці були змушені воювати один проти одного. Це одна з трагедій «бездержавної нації».

Факти про Другу світову війну які варто знати

ГЕНОЦИДИ

Окупувавши Україну, нацисти продовжили тут політику Голокосту – знищення єврейського населення. Четверта частина з 6 млн жертв цього геноциду – євреї з території сучасної України.

Символом «Голокосту від куль» в Україні стало київське урочище Бабин Яр. Тут розстріляли майже 34 тис. місцевих євреїв, а також ромів, які підпадали під нацистську політику тотального винищення. Частина українських євреїв загинула в газових камерах так званих «фабрик смерті». У Криму нацисти майже повністю знищили громаду кримчаків, які теж сповідували юдаїзм. Після вигнання нацистів більшовики здійснили злочин геноциду кримських татар. Огульно заклеювавши їх як «народ-зрадник», понад 200 тис. людей депортували з батьківщини в Центральну Азію та на Урал. П'ята частина депортованих загинула через нежулські умови.

ПІСЛЯВОЄННИЙ СВІТ

Картина політичної світобудови, як ми її знаємо, сформувалася після Другої світової війни. Саме тоді відбулися міжнародні трибунали над нацизмом (Нюрнберзький) та його союзниками (Токійський), які вплинули на систему міжнародного судочинства. Були засновані такі міждержавні інституції, як Рада Європи та Організація Об'єднаних Націй. Ухвалена Загальна декларація прав людини.

Водночас СРСР, опинившись у колі переможців, не був покараний за розв'язання Другої світової разом із нацистською Німеччиною та скоєні ним під час війни злочини. Це заклало міну вповільненої дії. А російсько-українська війна показала, що усталена система міжнародних відносин потребує видозміни.

ВТРАТИ УКРАЇНИ

Люди: _____

сукупні демографічні втрати –
10,4 МЛН

(за підрахунками Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України)

Господарство: _____

Битва за визволення України тривала **22 місяці**. Перші населені пункти України на східному Донбасі були звільнені в грудні 1942 року.

Завершила визволення України Карпатська операція, що розпочалася 9 вересня 1944 року.

27 жовтня 1944 року було звільнено місто Ужгород, а **28 жовтня війська вийшли на сучасний кордон нашої Держави.**